

Jaarverslag Rocov Noord-Holland 2020

Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer
Noord-Holland

www.rocov-nh.nl
secretariaat@rocov-nh.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Onze leden	4
Werkwijze.....	5
Adviezen 2020	6
Contacten	10
Financiën	11
Vooruitblik op 2021.....	13

Voorwoord.

Hierbij bied ik u het “ Jaarverslag 2020 van het Rocov Noord-Holland “ aan. In dit jaarverslag treft u de hoofdlijnen aan van de adviezen betreffende het openbaar busvervoer, zoals dat in opdracht van de provincie Noord-Holland rijdt.

Dit jaar werd gekenmerkt door de corona maatregelen die een zeer grote impact hadden op het openbaar vervoer. Veel van onze adviezen gingen over afschalen en inkrimpen van het openbaar vervoer.

We hopen dat we het tienjarig bestaan van het Rocov-NH in 2021 kunnen vieren met het weer opbouwen van een goed en noodzakelijk openbaar vervoer netwerk.

Met vriendelijke groet,

Henny van Haren
Voorzitter Rocov-NH
Tel : 0226-317971
Email : voorzitter@rocov-nh.nl
Reiger 59
1722 DS Zuid-Scharwoude

Onze leden

In de **gebiedskamer Noord** vulde Dorpswerk NH de vacature in die in 2019 was ontstaan en werd Hans Verschoor de nieuwe vertegenwoordiger. Tim Blank nam om persoonlijke redenen afscheid als adviseur. Jan Ipema, jarenlang waarnemer namens de buurtbuskoepel Omni, werd opgevolgd door Ron van Riemsdijk. We waren blij dat Jan Ipema toezegde als adviseur mee te blijven werken. Verder trad Richard de Kort toe als adviseur en ontpopte zich al snel als actief medewerker in de gebiedskamer.

In de **gebiedskamer Gooi en Vechtstreek** werkten de leden die in 2019 toegetreden waren, Leon Imandt namens Stadsraad Muiden en Hans Rutgers namens Rover 't Gooi, zich snel in. Bert Wester (Oogvereniging) had toenemend problemen met het reizen naar de bijeenkomsten en zal in het vervolg de stukken thuis bestuderen en ons inlichten over zijn bevindingen.

In de **gebiedskamer Haarlem/IJmond** verbleef Rob de Jager, vertegenwoordiger van de ANBO-Bloemendaal-Zandvoort, wegens ernstige ziekte lange tijd in het verpleeghuis. Even leek het beter te gaan met hem, en deed hij digitaal weer mee met het Rocov. Helaas verslechterde zijn gezondheid en hij overleed begin 2021. Een opvolger van Tom Fasten die het Spaarne Ziekenhuis in het Rocov vertegenwoordigde is nog niet gevonden. Deze vacature is nog open.

Werkwijze

Rocov-NH behartigt via drie gebiedskamers de belangen van de reizigers in het OV in de concessiegebieden Noord-Holland Noord, Haarlem/IJmond, en Gooi- en Vechtstreek. De leden van elk van deze drie gebiedskamers komen minimaal vijf keer per jaar bij elkaar om samen met de vervoerder en de provincie de wensen met betrekking tot buslijnen, dienstregelingen, tarieven e.d. te bespreken.

Overkoepelend is er een algemeen bestuur, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de gebiedskamers. Dit bestuur stelt o.a. de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag vast, bereidt de agenda's voor van de gebiedskamers en de plenaire vergaderingen en zorgt voor het goed functioneren van het Rocov-NH als geheel.

Het dagelijks bestuur onderhoudt de contacten met andere instanties en regelt de dagelijkse gang van zaken. Het DB bereidt ook de vergaderingen voor van het bestuur en van de plenaire vergaderingen en stelt (samen met de gebiedskamers en werkgroepen) de adviezen op.

Bijeenkomsten

Er waren in 2020 in totaal 18 bijeenkomsten van het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de gebiedskamers. In verband met de corona maatregelen waren vanaf maart de meeste bijeenkomsten digitaal.

De plenaire vergaderingen die normaal gesproken tweemaal per jaar plaatsvinden, gingen om deze reden niet door.

Leden van het dagelijks bestuur participeerden meerdere keren in vergaderingen van de landelijke werkgroep Rocov's en het landelijk voorzittersoverleg.

Het dagelijks bestuur bereidde een presentatie voor over het Rocov-NH voor de Statencommissie Mobiliteit en Bereikbaarheid in maart 2020. Het bleek de eerste bijeenkomst te zijn die niet door kon gaan vanwege corona. In plaats daarvan schreven we in september een brief naar de Statenleden van de commissie M&B over onderwerpen waarvan we vonden dat de commissieleden geïnformeerd zouden moeten zijn.

Het dagelijks bestuur had in augustus een goed kennismakingsgesprek met de nieuwe gedeputeerde Jeroen Olthof.

Werkgroepen.

Om beter te kunnen adviseren over gebiedskamer overstijgende onderwerpen, zijn vier werkgroepen gevormd. Er zijn werkgroepen voor tarieven, voor marketing, de sociale veiligheid en nieuwe betaalwijzen. De laatste werkgroep komt in actie zodra er meer bekend is over de praktische uitwerking van deze betaalvormen.

Adviezen 2020

In 2020 werden 28 adviezen uitgebracht, vrijwel evenveel als in 2019. Het betreft enerzijds adviezen die gevraagd worden, omdat het adviesrecht daarover vast ligt in de wet WP2000, en anderzijds ongevraagde adviezen als het Rocov-NH zich zorgen maakt over aspecten die de belangen van de reizigers raken.

De tekst van alle uitgebrachte adviezen in 2020 staat op de website van het Rocov-NH, bij het onderdeel adviezen, archief 2020.

Algemeen

Een belangrijk deel van de adviezen heeft betrekking op onderdelen die specifiek voor één concessie zijn, zoals vervoerplannen, routewijzigingen en dienstregelingen. Daarover wordt door de betreffende gebiedskamer geadviseerd. Over andere onderwerpen stelt het bestuur en/of een van de werkgroepen een advies op. Vóór het indienen van zo'n advies wordt een concept voor commentaar voorgelegd aan alle leden van het Rocov-NH.

We informeerden enkele malen de gedeputeerde en de Statenleden over onze adviezen betreffende het niet beschikbaar zijn van dienstregelingen op de website. Noord-Holland was naar ons weten de enige provincie waarvan geen dienstregelingen werden gepubliceerd ook al staat de verplichting daartoe in de concessie-eisen. We vroegen de provincie om hier handhavend op te treden. Uiteindelijk zegde de vervoerder toe deze omissie goed te maken en zette deze dienstregelingen vlak voor het eind van 2020 op de website. De publicatie van haltevertrekstaten, een andere verplichting in de concessies, was aan het eind van 2020 nog niet gerealiseerd.

Over de hoogte van de Lti, de index waarmee de prijzen landelijk worden verhoogd hebben de gezamenlijke Rocov's adviesrecht. Wij hebben onze bijdrage daaraan geleverd in een advies aan de betreffende Landelijke Werkgroep Rocov's. De Lti is voor 2021 vastgesteld op 0,91% zodat het landelijk opstaptarief van 98 naar 99 cent gaat. In ons advies over de tarieven in onze provincie spraken we onze voldoening uit over de geringe verhoging van 15,8 naar 15,9 cent/km en het feit dat veel andere tarieven niet in prijs werden verhoogd. We formuleerden een positief persbericht over de gunstige OV-tarieven in Noord-Holland, en ook over het feit dat reizigers weinig last zouden hebben van de coronamaatregelen. Dit persbericht werd niet in de Noord-Hollandse media gepubliceerd. In andere provincies werden positieve berichten over het OV wel gepubliceerd. We hebben de Statencommissie van M&B geïnformeerd over ons vermoeden dat positieve berichten over het OV bij de uitgever van dagbladen in Noord-Holland wellicht minder opportuun zijn.

We brachten een advies uit over het Marketingplan 2021. We zien dat het lastig is om aan marketing te doen zolang het regeringsbeleid is om het OV zoveel mogelijk

te mijden. In het advies herhaalden we de aanbevelingen die we ook een jaar eerder al hadden gedaan, en die nog op uitvoering wachten.

Eind 2020 ontvingen we een adviesaanvraag sociale veiligheid 2021. Een aantal daarin genoemde maatregelen waren gebaseerd op niet leesbare grafieken en tabellen. We hebben daarom ons advies opgeschort en gevraagd om leesbare gegevens. Begin 2021 ontvingen we een aangepaste en leesbare versie en brachten daarop ons advies uit.

De sociale veiligheid bij het openbaar vervoer in onze regio is niet iets waar zich grote problemen voordoen. Wel hebben de corona maatregelen zoals de mondkapjesplicht, soms tot onaangename reacties geleid tegenover buschauffeurs. Het vóór instappen werd plotseling onmogelijk voor reizigers. Een kaartje kopen dus ook. Wie zonder OV chipkaart reisde, bleek tevoren via internet een kaartje te moeten regelen. Dat kaartje was meestal aanzienlijk duurder dan een normaal buskaartje. Het tarief voor het internet kaartje was door het landelijk Transdev management vastgesteld zonder het Rocov om advies te vragen. Het Rocov werd zelfs niet geïnformeerd. Het lijkt er op dat het landelijke management van Transdev maatregelen niet op de hoogte is van het bestaan van Rocov's noch van het wettelijke adviesrecht. Wij hebben Transdev laten weten dat wij niet akkoord zijn met deze werkwijze.

In maart 2020 werd als gevolg van het negatieve reisadvies aan het begin van de coronacrisis en door ziekte en onzekerheid bij personeel, de dienstregeling beperkt. In een advies daarover bepleitten we vooral aandacht te geven voor een regelmatige bediening van ziekenhuizen en de overstapmogelijkheden intact te laten.

In juni schreven we een ongevraagd advies over de komende nieuwe betaalwijzen. Gesprekken daarover die eerst in 2019 en daarna vroeg in 2020 werden aangekondigd, vonden niet plaats. In ons advies uitten we onze bezorgdheid over het "nieuwe betalen", met name over het feit dat we vreesden door het Transdev management geconfronteerd te worden met voldongen feiten.

Gooi en Vechtstreek

In de offerte voor de nieuwe concessie voor de Gooi- en Vechtstreek bood Transdev (Connexxion) vier opties aan voor aanvullend vervoer. In een advies verwoordden we onze mening over deze vier opties.

Bij de beperking van de dienstregeling in maart bleek ons dat de bediening van Nederhorst den Berg op zaterdag onbedoeld wegviel. Toen we daarover signalen kregen, namen we direct contact op met de vervoerkundige, die het zeer snel oppakte en kon repareren.

In oktober kregen we de adviesaanvragen voor het afschalen van de vervoersomvang met 5%, gevolgd door een concept dienstregeling voor deze aanpassing. In onze adviezen betreurden we dat op diverse lijnen het gebruikelijke patroon zou worden doorbroken, met soms half-uur diensten en soms uurdiensten.

Een deel van de besparingen werd bereikt door enkele tegenspitsritten op te heffen, die een jaar er voor net waren ingevoerd. Onze inschatting bleek juist dat deze ritten vrijwel geen reizigers hadden.

Haarlem / IJmond

In mei 2020 adviseerden we over het vervoerplan 2021. We adviseerden positief op enkele aanpassingen van routes zoals van lijn 14. We adviseerden om lijn 9 niet bij De Glip te laten keren, maar door te laten rijden naar Bennebroek. Het was ons gebleken dat daarvoor ruimte zat in de rijtijden, en een keerlus mogelijk is bij Huis te Bennebroek. Connexxion nam deze suggestie in het vervoerplan over.

We adviseerden om voor lijn 244 die vanaf Delftplein naar Amsterdam-Zuid rijdt een convenant op te stellen met de Vervoerregio Amsterdam. Daarbij zou het adviesrecht op het traject binnen de gemeente Haarlem naar het Rocov-NH gaan. Een convenant zoals bij lijn 350 uitstekend functioneert werd echter door de provincie voor lijn 244 afgewezen.

Wij adviseerden om deze lijn een extra halte bij De Koepel te geven zodat ook deze omgeving een goede verbinding met Amsterdam krijgt. Dit was geen unaniem- maar een meerderheidsadvies.

Het vervoerplan en ons advies werden al snel ingehaald door de corona maatregelen. Zo werd de veelbelovende lijn 244 geheel geschrapt.

Half augustus bleek het mogelijk om elkaar tijdens een gebiedskamerbijeenkomst in IJmuiden persoonlijk weer te ontmoeten. Helaas bleek dit eenmalig want daarna begon een tweede coronagolf.

In augustus, september en in oktober gaven we adviezen over maatregelen die nodig waren door de lage vervoervraag vanwege corona.

Noord-Holland Noord

In Noord-Holland Noord adviseerden we enkele malen over het vervoer naar en op Texel. We ontvingen de mededeling dat het loket Den Helder gesloten zou worden. Hoewel een dergelijke maatregel adviesplichtig is, had de provincie er geen bezwaar tegen om dit buiten het Rocov-NH om met Connexxion te regelen.

In een ongevraagd advies schreven wij dat het reizigersbelang gediend is met informatie, kaartverkoop en assistentie bij het regelen van een Texelhopperrit. Dat geldt zowel op de Helderse lijn 33 en op de Texelse lijn 28 als op de Texelhopper. In veruit de meeste gevallen heeft de incidentele reiziger zich laten informeren door de website, maar in een enkel geval kan assistentie door een chauffeur het verschil maken tussen een positief of negatief ervaren OV-reis. Helaas gaf Connexxion aan liever automaten te installeren dan de chauffeurs de mogelijkheid te geven om speciale Texelhopper-kaartsoorten te verkopen of contact te leggen met de Texelhoppercentrale.

De strandlijnen in Noord-Holland Noord worden formeel buiten de concessie om geregeld. Als onderdeel van de coronamaatregelen stelde Connexxion voor om de drie lijnen op te heffen. We adviseerden om dat niet te doen, omdat dan in de zomer de stranden wel bereikbaar zouden zijn voor automobilisten maar niet voor wie met het OV reist. Bovendien verwachtten we in Bergen aan Zee problemen omdat ook de buurtbus niet mocht rijden. Daarop besloot Connexxion om in de zomer toch de drie strandlijnen te laten rijden.

Ook in deze gebiedskamer gaven we adviezen over het afschalen van het vervoer met 5% respectievelijk 15%. De -5% maatregelen zijn ingevoerd, we hopen dat de -15% maatregelen niet nodig blijken te zijn.

In april gaven we een positief advies over een routewijziging van lijn 658. Zoals bij meeste tussentijdse adviesaanvragen is de formele adviestermijn van zes weken in het wijzigingstraject te lang. Omdat in alle gebiedskamers het belang van snel reageren en adviseren wordt ingezien, wachten we in deze gevallen meestal niet op een overlegbijeenkomst, maar proberen we in onderling overleg via e-mails de adviestermijn te bekorten. In een aantal gevallen lukt dat zelfs binnen een dag.

Al snel na het begin van de corona-crisis nam de provincie het besluit dat buurtbussen niet langer mochten rijden. Doordat steeds er nieuwe onderzoeken werden gevraagd voor het corona-proof maken van de bussen, werd invoering van de buurtbusdiensten meerdere keren uitgesteld. We hebben daarover onze zorgen kenbaar gemaakt. De provincie besloot daarop om een buurtbustaxi in te zetten, die langs de route van de buurtbus reizigers meeneemt, mits ze zich een uur tevoren bij een centraal nummer hebben aangemeld. Deze maatregel is zeer positief ontvangen.

Contacten

Provincie:

- meerdere malen per jaar zijn er contacten met provinciale ambtenaren over de financiën, het vervoer op Texel, de buurtbussen, de buslijnen, de dienstregeling en de haltes;
- de vergaderingen van de drie gebiedskamers worden bijgewoond door de betreffende concessiebeheerders van de provincie;
- één of twee keer per jaar informeert het Dagelijks Bestuur de Statencommissie Mobiliteit en Bereikbaarheid over de werkzaamheden van het Rocov-NH;
- alle uitgebrachte adviezen worden ter kennis gebracht van de provincie.

Connexxion:

- het Rocov-NH onderhoudt nauwe contacten met Connexxion. Er is een goede samenwerking met de marketeer en met de vervoerkundigen;
- de vervoerkundigen wonen de vergaderingen van de gebiedskamers bij;
- adviezen die worden uitgebracht worden verzonden aan Connexxion (met een afschrift naar de provincie), tenzij de provincie om een advies verzocht heeft.

OMNI buurtbussen vereniging

- Er is regelmatig overleg tussen beide besturen. Bestuursleden van het Rocov-NH zijn aanwezig bij de bijeenkomsten van de OMNI, een bestuurslid van de Omni is waarnemer bij de vergaderingen van gebiedskamer Noord. In 2020 waren door de bijzondere omstandigheden geen bijeenkomsten van de Omni. De provincie hield ons op de hoogte van de ontwikkelingen door het toesturen van de meer dan 20 nieuwsbrieven over de buurtbussen.

Arriva Frysk Ferfier

- buslijn 350 tussen Alkmaar en Leeuwarden wordt geëxploiteerd door Arriva, Het Rocov-NH is adviesgerechtigd over het Noord-Hollandse traject van deze lijn. Er is overleg over de dienstregeling, de tarieven en het accepteren van abonnementen. Er is zowel met de vervoerkundige van Arriva als met het Rocov-Fryslân een uitstekende samenwerking.

Voorzittersoverleg Rocov landelijk

- minimaal vier maal per jaar komen de voorzitters van de landelijke Rocov's bij elkaar om met elkaar te overleggen vooral over nieuwe ontwikkelingen in het OV.

Landelijke Overleg Rocov's. (voorheen overleg OV chipkaart)

- Ria Beens heeft als afgevaardigde van het Rocov-NH zitting in deze werkgroep. De Werkgroep formuleert adviezen namens de gezamenlijke Rocov's, bijvoorbeeld over landelijke tarieven.

RAR, Reizigers Advies Raad Amsterdam.

- Op onregelmatige tijden hebben we overleg met collega's van de RAR. De Vervoerregio Amsterdam waarvoor de RAR adviezen geeft, ligt te midden van de drie concessies van de provincie Noord-Holland. Er is voornamelijk op ad-hoc basis samenwerking met de RAR, vooral over de tarieven.

Financiën

ROCOV- NH jaarrekening 2020			
BATEN	jaarrekening 2019	begroting 2020	jaarrekening 2020
subsidie provincie	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Eigen bijdragen deskundigheidsbevordering	€ 150	pm	€ 0
rente spaarrekening	€ 0	pm	€ 0
totaal baten	€ 45.150	€ 45.000	€ 45.000
LASTEN			
vrijwilligers/onkostenvergoeding			
voorzitter	€ 8.400	€ 8.400	€ 8.400
secretaris	€ 8.400	€ 8.400	€ 8.400
penningmeester	€ 960	€ 960	€ 960
leden algemeen bestuur	€ 2.200	€ 2.400	€ 1.800
leden gebiedskamers	€ 4.530	€ 6.000	€ 4.320
vergaderkosten			
vergaderingen dagelijks bestuur	€ 37	€ 200	
vergaderingen gebiedskamers	€ 414	€ 700	€ 192
algemeen bestuur		€ 500	
plenaire vergaderingen		€ 1.000	
notulering	€ 5.786	€ 10.000	€ 3.116
advieskosten extern adviseur			
overige kosten			
deskundigheidsbevordering leden	€ 1.815	€ 1.500	
workshop		€ 1.000	
bankkosten	€ 157	€ 200	€ 145
onderhoud website	€ 369	€ 500	€ 360
extern onderzoek		€ 3.000	
bijdrage voorzittersoverleg ROCOV landelijk			
onvoorzien	€ 60	€ 240	
totaal lasten	€ 33.128	€ 45.000	€ 27.693
Baten	€ 45.000		
Lasten	-€ 27.693		
Resultaat	€ 17.307		

Toelichting op de jaarrekening 2020

Vrijwilligers/onkostenvergoeding

2020 was een raar jaar. Door de pandemie vonden veel vergaderingen geen doorgang of werden ze digitaal gehouden. Dat was even wennen voor de leden van onze gebiedskamers en soms moest er extra apparatuur (zoals webcams en microfoons) worden aangeschaft om met de digitale vergaderingen mee te kunnen doen. De vrijwilligers/onkostenvergoeding bood daartoe voldoende mogelijkheid.

Vergaderkosten

Omdat in 2020 slechts een enkele vergadering van de gebiedskamers live door konden gaan, waren er vrijwel geen huurkosten.

Ook zijn er minder kosten voor de notulering, vanwege de vele ingelaste vergaderingen, die door een lid van het bestuur werden genotuleerd.

Overige kosten

In 2020 hebben de (nieuwe) leden van de gebiedskamers geen deel kunnen nemen aan cursussen voor deskundigheidsbevordering. Deze werden alle afgelast vanwege de coronamaatregelen.

Het bleek wel mogelijk verschillende webinars te volgen. Daaraan waren meestal geen kosten verbonden. Wij hopen dat het in 2021 weer mogelijk zal zijn de deskundigheid van de leden weer in cursusverband te kunnen aanvullen en verbeteren.

N.B.

Voorheen werden bij de afrekening van de jaarrekeningen ook de eigen bijdrages voor deskundigheidsbevordering en de bankrente betrokken. Dat is nu al enkele jaren niet meer het geval.

Dat betekent dat het ROCOV-NH nu een eigen vermogen heeft van € 247, opgebouwd uit eigen bijdrages en rente.

Vooruitblik op 2021.

Hoe de ontwikkelingen in 2021 zullen zijn van de corona-crisis is niet te voorspellen. En daarmee is het ook de vraag wat er met het OV gebeurt. We hebben adviezen uitgebracht over het eventueel afschalen van de busdiensten met 15% maar hopen dat niet nodig is om het vervoer zo ver in te laten krimpen.

Zowel in Haarlem/IJmond als Noord-Holland Noord staat een herijking van de concessie op het programma. We hebben al aangegeven dat we graag de strandlijnen terug willen in de concessie. Veel zal afhangen van de bereidheid van de betreffende gemeenten om hierin een bijdrage te leveren. Tegelijk wordt een transitie traject ingezet waarbij de centrale overheid vraagt om inspanningen om de grote bijdrage van het rijk in de exploitatieverliezen enigszins te verminderen. Wij zijn benieuwd naar de voorstellen, maar als het beleid aan de ene kant is de automobiliteit te verminderen, moet er aan de andere kant wel voldoende middelen zijn om het ov uit te breiden. Bij zowel de herijking als de transitie is het Rocov-NH zeer betrokken.

Onderwerpen die in 2021 veel aandacht opeisen zijn de Nieuwe Betaalwijzen en aanvullend openbaar vervoer. Sinds daarvoor de term MaaS wordt gebruikt, gaat er welhaast geen congres of vergadering voorbij of het staat op de agenda. Ook in 2021 zal hieraan aandacht moeten worden geschonken.

In de concessie Gooi en Vecht zal aanvullend openbaar vervoer een rol moeten gaan spelen. Hier wordt ingezet op enkele snelle en rendabele lijnen, met haltes die binnen fietsafstand te bereiken zijn. Gaten die daarbij vallen voor wie niet van dit soort vervoer gebruik kan maken, moeten opgevuld worden met onder andere aanvullend vervoer. Hoe dat uitgewerkt moet worden is nog ongewis. De versoberingen die in het kader van corona zijn of worden doorgevoerd, sorteren voor op de nieuwe opzet van het openbaar vervoer, zonder dat het aanvullend vervoer al is opgezet.

Binnenkort worden nieuwe betaalwijzen ingevoerd bij het openbaar vervoer. De reiziger kan dan betalen met de pinpas. Dat brengt volop mogelijkheden en problemen met zich mee. De vervoerder heeft al laten weten het tarievenhuis grondig te willen verbouwen, waarbij de inkomsten toekomstvast moeten worden. Dat is jargon voor het duurder maken van het vervoer. De tarieven van het openbaar vervoer behoren helaas al tot de hogere in Europa. Mocht van de reiziger een bescheiden bijdrage gevraagd worden voor het behoud van het OV in corona-tijd, dan is dat alleen bespreekbaar als dit tijdelijk is. Een structurele verhoging van de prijs van het openbaar vervoer is wat ons alleen mogelijk als er voor de reiziger ook structurele verbeteringen tegenover staan.

Er is dus weer voldoende werk aan de winkel in 2021. Basis daarbij is dat we de goede werkrelatie die we hebben met zowel provincie als vervoerder ook in 2021 willen voortzetten.